

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Τέταρτος

Συνδρομή ἰτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἔρχονται ἀπὸ
1 Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἰτησιαί.—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

27 Νοεμβρίου 1877

Τῇ 31 Δεκεμβρίου 1877 λήγει τὸ δευτέρον ἔτος τῆς Ἑστίας. Ὅσοι τῶν κυρίων συνδρομητῶν ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐξακολουθήσωσι λαμβάνοντας τὴν Ἑστίαν καὶ κατὰ τὸ τρίτον ἔτος, παρακαλοῦνται ν' ἀποστείλωσιν ἐγκαίρως πρὸς τὴν διευθύνσιν αὐτῆς τὸ τίμημα τῆς συνδρομῆς, ὅπως μὴ ἐπέλθῃ διακοπὴ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου.

ΤΟ ΟΡΩΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΜΗ ΟΡΩΜΕΝΟΝ

[Ἐκ τῶν τοῦ F. BASTIAT]

Συνίγεται ἐδὲ σελ. 737.

X. Η ΑΓΓΕΡΙΑ

Τέσσαρες ρήτορες ἀμφισβητοῦσι πρὸς ἀλλήλους τὸ βῆμα. Πρῶτον ὁμιλοῦσιν ὅλοι συγχρόνως, τέλος δὲ κατορθοῦνται νὰ ὁμιλήσῃ ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον. Τί εἶπον; Πολλὰ ὠραῖα πράγματα βεβαίως περὶ τῆς ἀκμῆς καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς Γαλλίας, περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ σπεύρῃ τις πρῶτον ἵνα θερίσῃ, περὶ τοῦ λαμποῦ μέλλοντος τῆς γιγαντώδους ἡμῶν ἀποικίας, περὶ τῆς ἐκ τῆς ἀραιώσεως ὠφελείας τοῦ ὑπὲρ τὸ δέον πυκνοῦ ἡμῶν πληθυσμοῦ, καὶ ὅμοια τοιαῦτα μεγαλοπρεπῆ εὐγλωττίας δοκίμια, κεκαλλωπισμένα διὰ τοῦ ἐξῆς ἐπιλόγου·

«Ψηφίσατε πεντήκοντα, ἐπάνω κάτω, ἑκατομῦρία ἵνα κατασκευασθῶσιν ἐν Ἀλγερίᾳ λιμένες καὶ ὁδοὶ, ἵνα μεταφερθῶσιν ἀποικοί, οἰκοδομηθῶσι δι' αὐτοῦς οἰκίαι καὶ ἐκχερσωθῶσιν ἀγροί. Οὕτως ἀνακουφίζετε τὸν γάλλον ἐργάτην, ἐνθαρρύνετε τὴν ἀφρικανὴν ἐργασίαν, πολλαπλασιάζετε τοὺς καρποὺς τοῦ μασσαλιωτικοῦ ἐμπορίου. Ὅλα ὠφελιμώτατα πράγματα.»

Ναὶ, ἀλήθεια, ἂν ἔχη τις ὑπ' ὄψιν τὰ πενήκοντα αὐτὰ ἑκατομῦρία ἀπὸ τῆς στιγμῆς μόνον καθ' ἣν τὸ Κράτος τὰ δαπανᾷ, ἂν παρατηρῆ μόνον ποῦ ὑπάγουσιν, ὅχι δὲ καὶ πόθεν ἔρχονται, ἂν κρατῆ μόνον σημείωσιν τῆς ὠφελείας τὴν ὁποίαν προξενοῦσιν ἐξερχόμενα ἐκ τῶν κισσιωτῶν τῶν εἰσπρακτόρων, καὶ ὅχι τῆς ζημίας τὴν ὁποίαν ἐπροξένησαν, οὔτε τῆς ἐμποδισθείσης χρησιμότητος αὐτῶν ἕνεκα τῆς ἀπὸ τῶν φορολογουμένων ἀφαιρέσεως ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην, μάλιστα, ὅλα εἶναι ὠφελιμώτατα. Ἡ ἐν Βερβαρίᾳ οἰκοδομηθεῖσα οἰκία εἶναι τὸ ὀρώμενον, ὃ ἐκεῖ ἀνοιχθεὶς λιμὴν εἶναι τὸ ὀρώμενον καὶ ἡ ἐν Βερβαρίᾳ προκληθεῖσα ἐργασία καὶ ἡ ἐλάττωσις ἐρχομένων ἐν Γαλλίᾳ καὶ μεγάλη ἐμπορευ-

μάτων ἐν Μασσαλίᾳ κινήσει, εἶναι ὅλα ὀρώμενα.

Ἄλλ' εἶναι καὶ ἄλλο τι μὴ ὀρώμενον· ὅτι δαπανηθέντα, δηλαδή, ὑπὸ τοῦ Κράτους τὰ πενήκοντα ἑκατομῦρία δὲν δύνανται νὰ δαπανηθῶσι πλέον, ὡς ἤθελον δαπανηθῆ ὑπὸ τῶν φορολογουμένων. Ἀπὸ ὅλην λοιπὸν τὴν ἀποδιδόμενην εἰς τὴν δημοσίαν ταύτην δαπάνην ὠφελειαν πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ ἢ ἐκ τῆς παρακωλύσεως τῆς ἰδιωτικῆς δαπάνης ζημίας, —ἐκτὸς ἂν τις εἴπῃ ὅτι δὲν θὰ ἔκαμνε τίποτε ὁ Εὐπόλις μὲ τὰ πέντε φράγκα, τὰ ὁποῖα εἶχε μὲν αὐτὸς ἀποκτήσει, ὃ δὲ εἰσπρακτῶρ τοῦ ἀφῆρσε· βεβαίως ἄτοπος, διότι, ἂν ἐκοπίασε νὰ τὰ ἀποκτήσῃ, ἤλπιζε νὰ λάβῃ τὴν εὐχαρίστησιν νὰ τὰ μεταχειρισθῇ. Ἦθελε δι' αὐτῶν ἀνακαινίσει τὸν περίβολον τοῦ κήπου του, καὶ τώρα δὲν δύναται μὴ ὀρώμενον. Ἦθελε λιπάνει τὸν ἀγρὸν του, καὶ δὲν ἤμπορεῖ μὴ ὀρώμενον. Ἦθελε ῥίψει δεύτερον πάτωμα εἰς τὴν καλύβην του, καὶ τώρα ἀδυνατεῖ καὶ τοῦτο μὴ ὀρώμενον. Ἦθελεν αὐξήσει τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐργασιῶν του, ἀλλὰ δὲν ἤμπορεῖ μὴ ὀρώμενον. Ἦθελε τραπῆ καλῆτερα, ἤθελεν ἐνδύθῃ καλῆτερα, ἤθελε πληρώσει νὰ μάθωσι περισσότερα γράμματα τὰ τέκνα του, ἤθελεν αὐξήσει τὴν προικὰ τῆς θυγατρὸς του, ἀλλ' οὐδὲν ἐξ αὐτῶν δύναται πλέον νὰ κάμῃ μὴ ὀρώμενον. Ἦθελε γείνει μέλος ἐταιριῶν ἀλληλοβοηθείας, καὶ δὲν ἤμπορεῖ καὶ τοῦτο μὴ ὀρώμενον. Ἀφ' ἐνὸς μὲν αἱ ἀπολαύσεις τὰς ὁποίας τὸν στεροῦσιν, καὶ τὰ μέσα τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ ἀφαιροῦν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἐργασία τοῦ κτίστου, τοῦ ξυλοουργοῦ, τοῦ σιδηρουργοῦ, τοῦ ῥάπτου, τοῦ διδασκάλου τοῦ χωρίου ἧτις ἤθελεν ἐνθαρρυνθῆ, διὰ δὲ τὴν φορολογίαν ἐμαρῶνθη, εἶναι ὅλα μὴ ὀρώμενα.

Ἀποδίδουσι μεγάλην σημασίαν εἰς τὴν μέλουσαν προαγωγὴν τῆς Ἀλγερίας. Ἄλλ' ἂς δώσωσι καὶ ἐλαχίστην κἂν προσοχὴν εἰς τὸν ἐκ τούτου ἄφυσκτον μαρασμὸν τῆς Γαλλίας. Δεικνύουσι τὴν ἀκμὴν τοῦ μασσαλιωτικοῦ ἐμπορίου ἀλλ' ἂν προέρχεται ἐκ τοῦ φόρου, δεικνύω καὶ ἐγὼ ἀνάλογον παρακμὴν τοῦ ἐν ἄλλαις περιφερείαις τῆς χώρας. Λέγουσιν· «ἡ μεταφορὰ ἐνὸς ἀποίκου εἰς Βερβαρίαν εἶναι ἀνακούφισις τοῦ ὑπολοίπου τῆς χώρας πληθυσμοῦ.» Ἀποκρίνομαι· «πῶς εἶναι τοῦτο δυνατὸν, ἂν μεταφέροντες εἰς τὴν Ἀλγερίαν τὸν ἀποικὸν μεταφέρετε συγ-